



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

# NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 341/2012-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. januára 2013 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Jána Lubyho a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti M. Z., P., zastúpeného advokátkou JUDr. M. K..., P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 218/2010 z 24. februára 2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 75/2009 z 5. mája 2010 v časti týkajúcej sa rozhodnutia o náhrade trov konania, za účasti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Krajského súdu v Prešove, takto

## **r o z h o d o l :**

1. Základné práva M. Z. podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 218/2010 z 24. februára 2011 vo výroku o zamietnutí dovolania v časti týkajúcej sa uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 75/2009 z 5. mája 2010 a vo výroku o náhrade trov dovolacieho konania porušené boli.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 218/2010 z 24. februára 2011 vo výroku o zamietnutí dovolania v časti týkajúcej sa uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 75/2009 z 5. mája 2010 a vo výroku o náhrade trov dovolacieho konania zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť M. Z. trovy konania v sume 265,70 € (slovom dvestošesťdesiatpäť eur a sedemdesiat centov) na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. M. K..., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

## **O d ô v o d n e n i e :**

### **I.**

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 341/2012 z 3. júla 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť M. Z. (ďalej len „sťažovateľ“, v citáciách aj „žalovaný“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 218/2010 z 24. februára 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“) v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn.

9 Co 75/2009 z 5. mája 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) v časti týkajúcej sa rozhodnutia o náhrade trov konania.

*Zo sťažnosti okrem iného vyplýva, že „Najvyšší súd SR rozhodol tak, že dovolanie proti Rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 75/2009 zo dňa 27. 04. 2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 75/2009 zamietol. V odôvodnení rozsudku uviedol, že nezistil procesné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. napriek námietke žalovaného týkajúcej sa rozhodovania o trovách konania, pri vyčísl'ovaní ktorých vychádzal z hodnoty daru, resp. 1/2 hodnoty daru, ktorú hodnotu mal preukázanú znaleckým posudkom č. 29/2002 zo dňa 21. 06. 2002 vypracovaného znalkyňou Ing. E. Č. Uvedený znalecký posudok predložila žalobkyňa, resp. jej právny zástupca, avšak až pri vyčísl'ení náhrady trov konania, keďže, ako to napokon konštatuje aj odvolací súd v napadnutom uznesení, v preskúmvanej veci hodnota sporu nebola vyčísl'ená, a to nielen v priebehu prvostupňového konania, ale ani v odvolacom konaní. Znalecký posudok bol predložený až po právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Takýto postup súdu som považoval za odňatie možnosti konať pred súdom, čo však NS SR neakceptoval.*

*Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 9 Co 75/2009-89 zo dňa 05. 05. 2010 vydaným v právnej veci žalobkyne M. Z. proti mne ako žalovanému, o vrátenie daru a o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 5 C 120/05-46 zo dňa 25. 06. 2009 rozhodol tak, že mňa ako žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v sume 2.103,64 € do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia a súdny poplatok za podanú žalobu a odvolanie vo výške 1.596,- € do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.*

*Súd rozhodoval po právoplatnosti rozsudku vo veci samej, pričom pri vyčísl'ení trov konania vychádzal zo znaleckého posudku č. 29/2002 zo dňa 21. 06. 2002 znalkyne Ing. E. Č., ktorý bol žalobkyňou predložený až pri vyčísl'ení náhrady trov konania, keďže v preskúmvanej veci hodnota sporu nebola vyčísl'ená v priebehu prvostupňového konania.*

*Takýto postup odvolacieho súdu, ktorým vyčísl'il trovy konania na základe znaleckého posudku predloženého až po konečnom rozhodnutí vo veci samej bez toho, aby som sa ako účastník konania mal možnosť s týmto predloženým dôkazom oboznámiť a*

vyjadriť k nemu svoje pripomienky, považujem za arbitrárne, porušujúce moje základné ústavné práva, a teda z ústavného hľadiska neospravedliteľné.“

Ďalej sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„Právu účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zodpovedá ústavná povinnosť súdu umožniť účastníkovi, aby sa vyjadril ku každému dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý môže obsahovať zistenie významné pre rozhodnutie súdu. Táto korelácia práva účastníka a jemu zodpovedajúcej povinnosti súdu je zakotvená aj v ust. § 123 O. s. p., resp. § 122 ods. 1 O. s. p. Napokon aj v prípade, ak predseda senátu vykoná dôkaz mimo pojednávania, účastníci konania majú právo byť prítomní pri jeho vykonávaní a oboznámiť sa s jeho výsledkami.

Aj keď je prípustné, aby súd rozhodoval o trovách konania až po vydaní rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, mám za to, že v takom prípade môže rozhodovať len o výške trov konania, pričom rozhodovanie o výške trov konania predpokladá, že je známa hodnota predmetu sporu. Ak hodnota sporu nie je známa, nie je možné ju zisťovať po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej predkladaním znaleckých posudkov, s ktorými sa druhý účastník nemôže oboznámiť.

Preto považujem za neprípustné a v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania, ak o hodnote daru, ktorého vrátenia sa žalobkyňa domáhala, sa dozviem až z uznesenia, ktorým mi je uložená povinnosť nahradiť trovy konania, navyše uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustný riadny opravný prostriedok.“

Sťažovateľ zároveň poukázal na to, že «odvolacím súdom bola pri rozhodovaní o výške trov právneho zastúpenia aplikovaná nesprávna právna norma. Súd pri výpočte trov právneho zastúpenia vychádzal z ust. § 9, 10 ods. 1, 2 vyhlášky č. 665/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej služby (ďalej len „vyhláška“). Súd však opomenul, že vyhláškou č. 209/2009 Z. z. účinnou od 01. 06. 2009, bola vyhláška v ust. § 11 zmenená tak, že v prípade, ak je klientom fyzická osoba a predmet konania sa týka nehnuteľnosti, ktorá je určená na bývanie alebo slúži na jej bývanie (s výnimkou konania o vyporiadanie BSM a podielového spoluvlastníctva), je základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby 1/3 výpočtového základu (§ 11 ods. 1 písm. c/ vyhl.).

*Je teda zrejmé, že odmena za úkony vykonané po 01. 06. 2009 patrí žalobkyni resp. jej právnenému zástupcovi odmena len vo výške 1/3 výpočtového základu, keďže žalobkyňa žiadala vrátiť dom, ktorý obývala a aj v súčasnosti obýva.»*

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ vyjadruje názor, že krajský súd pri rozhodovaní o uložení mu (ako žalovanému) povinnosti nahradiť žalobkyni trovy konania aplikoval nesprávnu právnu normu a zároveň porušil jeho právo vyjadriť sa ku všetkým predloženým dôkazom, resp. akceptoval ako dôkaz znalecký posudok predložený napriek poučeniu podľa § 120 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, čím narušil princíp kontradiktórnosti konania. Podľa sťažovateľa je preto napadnuté uznesenie krajského súdu *„potrebné považovať za svojvoľné, účelové, porušujúce rovnosť účastníkov konania a moje právo na súdnu ochranu“*.

Sťažovateľ napokon poukázal aj na skutočnosť, že *„aj v Rozsudku NS SR sp. zn. 3 Cdo 218/2010 Najvyšší súd rovnakým spôsobom určil výšku trov dovolacieho konania, pričom z odôvodnenia nie je zrejmé, z akej tarifnej hodnoty pri určovaní výšky trov vychádzal. Svoje rozhodnutie odôvodnil postupom podľa zaužívanej praxe, čo však bližšie neupresnil, z rozsudku nie je zrejmé, aká je táto zaužívaná prax a o aké príslušné zákonné ustanovenie sa uvedená prax opiera. Aj toto rozhodnutie je preto potrebné považovať za arbitrárne, svojvoľné, a teda ústavne nekonformné.“*

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:  
*„Základné právo sťažovateľa M. Z. vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 218/2010 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 75/2009 zo dňa 05. 05. 2010 porušené boli.*

*Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 218/2010 v napadnutej časti v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 75/2009 zo dňa 05. 05. 2010 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie a rozhodnutie.*

*Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 127,44 € na účet je[ho] právnej zástupkyne do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu. “*

## II.

Ústavný súd 10. júla 2012 vyzval krajský súd a najvyšší súd, aby sa k sťažnosti vyjadrili.

Predseda kolégia krajského súdu v prípise sp. zn. Spr 10116/2012 z 20. júla 2012 okrem iného uviedol:

*«V preskúmvanej veci hodnota sporu nebola vyčíslená v celom priebehu prvostupňového konania. Žalobkyňa tak urobila až pri vyčísľovaní náhrady trov, keď predložila kópiu znaleckého posudku číslo 29/2002 zo dňa 21. 6. 2002 vypracovaného znalkyňou pre oceňovanie nehnuteľností v odbore stavebníctvo Ing. E. Č. Predmetom tohto ocenenia boli nehnuteľnosti tvoriace predmet daru, a teda aj v jednej polovici predmet tohoto súdneho konania. Podľa znaleckého posudku bola hodnota týchto nehnuteľností ku dňu 21. 6. 2002 801.360,-- Sk. Jedna polovica z tejto hodnoty tvorí tarifnú hodnotu sporu, z ktorej sa má vychádzať pri výpočte náhrady trov právneho zastúpenia (§ 9, § 10 ods. 1, 2 vyhlášky číslo 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej služby – ďalej len „Vyhláška“). Výška tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby z tarifnej hodnoty veci 400.680,03 Sk (26.600,28 eur) sa rovná do 31. 12. 2008 sume 9.150,- Sk a od 1. 1. 2009 sume 303,72 eur. Keďže žalobkyňa si uplatnila za jeden úkon právnej služby len tarifnú odmenu 287,14 eur, je odvolací súd týmto uplatnením viazaný a nemôže jej prisúdiť za jeden úkon právnej služby viac.*

*Celkovú čiastku priznanej náhrady trov konania 2.103,64 eur je neúspešný žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobkyne (§ 149 ods. 1 O. s. p.).*

*Pretože žalobkyňa bola oslobodená súdom prvého stupňa od platenia súdneho poplatku a súd v konečnom dôsledku podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel, je povinný zaplatiť súdny poplatok za ňou podanú žalobu a odvolanie žalovaný, pretože nie je*

*od poplatku oslobodený (§ 2 ods. 2 zákona číslo 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov – ďalej len „ZSP“).*

*Základom pre výpočet súdneho poplatku je cena predmetu poplatkového úkonu (§ 7 ods. 1 ZSP). Vychádzajúc zo znaleckého posudku zo dňa 21. 6. 2002 je ňou suma 801.360,-- Sk. Návrh na začatie konania bol podaný na súd dňa 26. 9. 2008. V dôsledku toho v súlade s § 18c ods. 6 ZSP sa vyberajú súdne poplatky za návrh podľa predpisov platných do 31. 12. 2008.*

*Základom pre výpočet súdneho poplatku je 1/2 z hodnoty nehnuteľností, t. j. suma 400.680,-- Sk. Táto suma sa v súlade s § 18c ods. 1 ZSP prepočíta konverzným kurzom na eurá, t. j. na sumu 13.300,14 eur a zaokrúhli sa na celé eurá nadol, t. j. na sumu 13.300,- eur. Podielu 6 % z tohto základu sa potom rovná čiastka 798,- eur. Rovnakú čiastku je žalovaný povinný zaplatiť aj za odvolanie podané žalobkyňou, keďže táto bola úspešná aj v odvolacom konaní. Tieto súdne poplatky je žalovaný povinný zaplatiť na účet prvostupňového súdu.*

*Preto okolnosti uvádzané navrhovateľom v ústavnej sťažnosti považujeme za nedôvodné a predmetnú sťažnosť navrhujeme zamietnuť.»*

Predseda najvyššieho súdu v prípise č. k. KP 4/2012-39 zo 7. augusta 2012 v súvislosti s prerokúvanou sťažnosťou vzniesol „námietku predpojatosti sudcov Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. Ladislava Orosza, JUDr. Ľudmily Gajdošikovej a JUDr. Jána Lubyho“, o ktorej ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 441/2012-14 z 3. októbra 2012 rozhodol tak, že sudcovia ústavného súdu Ladislav Orosz, Ľudmila Gajdošiková a Ján Luby nie sú vylúčení z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 341/2012.

Na výzvu ústavného súdu na vyjadrenie po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie predseda najvyššieho súdu v prípise č. k. KP 4/2012-39 zo 17. októbra 2012 okrem iného uviedol:

*„Najvyšší súd sťažnosťou napadnutým rozsudkom zamietol dovolanie sťažovateľa, pretože neboli dané dôvody dovolania a nezistil ani vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť. Sťažnosť smeruje iba proti tej časti rozhodnutia,*

ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania. V tejto súvislosti treba osobitne zdôrazniť, že dovolanie proti rozhodnutiu súdu o náhrade trov konania je prípustné iba z dôvodov uvedených v ustanovení § 237 O. s. p. Najvyšší súd uskutočnil výklad ustanovení zákona o prípustnosti dovolania v súlade s doteraz zaužívanou praxou. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa vyporiadal vyčerpávajúcim spôsobom so všetkými námietkami sťažovateľa. Už v dovolaní sťažovateľ namietal, že niektoré ustanovenia vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb boli zmenené a odvolací súd vychádzal z cenových relácií z roku 2002. S touto námietkou sa dovolací súd vyporiadal v odôvodnení rozhodnutia na str. 12 bod 6. Išlo o námietky týkajúce sa nesprávnosti skutkových zistení a ich právneho posúdenia, a preto bol dovolací prieskum vylúčený.

Za neopodstatnenú treba považovať aj námietku, týkajúcu sa dokazovania vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol až po rozhodnutí vo veci samej, pričom v osobitnom uznesení už iba vyčíslil výšku náhrady trov konania navrhovateľky, ktorej ako v konaní plne úspešnej, priznal ich plnú náhradu (viď rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27. apríla 2010, sp zn. 9 Co 75/2009, str. 9 posledný odsek). V tomto štádiu odvolací súd žiadne dokazovanie nevykonával, preto sťažovateľovi nemohla byť ani odňatá možnosť vyjadrovať sa k dôkazom.

Najvyšší súd si v tomto smere dovoľuje upriamiť pozornosť na predchádzajúcu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, na ktorú odkazuje aj rozsudok Hudáková proti Slovenskej republike (napr. Stepinska proti Francúzsku, č. 1814/02 z 15. júna 2004, ods. 18; Sa/e proti Francúzsku, č. 39765/04 z 21. marca 2006, ods. 18 a 19; Verdú Verdú, č. 43432/02 z 9. júla 2007, ods. 26 až 28), v ktorej ESLP konštatoval, že neoznámenie písomných vyjadrení alebo dokumentov v konaní a nemožnosť sťažovateľa sa k nim vyjadriť nepredstavuje porušenie práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie. Vo svojich odôvodneniach ESLP vysvetlil, že v konkrétne posudzovaných prípadoch by priznanie takýchto práv a možností sťažovateľom nemalo žiaden vplyv na výsledok konania vzhľadom na to, že prijatý právny prístup neumožňoval diskusiu k meritu veci.

Treba zdôrazniť, že podobne ako vo veciach Stepinska proti Francúzsku a Sale proti Francúzsku, citovaných vyššie, bolo dovolanie sťažovateľov súdom odmietnuté z dôvodu, že

*nesplňalo požiadavky prípustnosti dovolania (na rozdiel od veci Hudáková proti Slovenskej republike, v ktorej najvyšší súd zamietol dovolanie v merite veci).*

*Pokiaľ sťažovateľ namieta nedostatok odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu vo výroku týkajúceho sa náhrady trov dovolacieho konania, aj táto námietka nie je dôvodná. Odôvodnenie sťažnosťou napadnutého rozhodnutia obsahuje všetky zákonné podmienky uvedené v ustanovení § 157 O. s. p.*

*Skutočnosť, že sťažovateľ sa s vyslovenými závermi najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k úsudku o arbitrárnom prístupe ani odňatí spravodlivosti. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že tento postup bol plne súladný s princípom právnej istoty, rešpektujúci zmysel práva na spravodlivé súdne konanie a na súdnu ochranu.“*

Na základe uvedených argumentov predseda najvyššieho súdu navrhol „sťažnosť sťažovateľa posúdiť ako nedôvodnú“.

K vyjadreniu predsedu kolégia krajského súdu a predsedu najvyššieho súdu sťažovateľ prostredníctvom svojej právnej zástupkyne podaním zo 6. novembra 2012 zaujal stanovisko, v ktorom okrem iného uviedol:

*„Krajský súd v Prešove vo svojom vyjadrení navrhuje zamietnuť sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojich práv tým, že mu nebolo umožnené vyjadriť sa k predkladaným dôkazom, resp. že súd prihliadal na dôkaz, ktorý bol predložený nielen po tom, čo bolo vyhlásené uznesenie o skončení dokazovania, ale až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Zároveň však priznáva, že hodnota sporu nebola v celom priebehu prvostupňového konania vyčíslená. Je potrebné dodať, že sa tak nestalo ani v priebehu odvolacieho konania, keďže ako samotný súd uvádza, žalobkyňa tak urobila až pri vyčíslení náhrady trov, keď predložila kópiu znaleckého posudku znalkyne Ing. E. Č. Týmto znaleckým posudkom bola ocenená nehnuteľnosť, ktorej vrátenie ako daru bolo predmetom daného konania. Zo spisu je pritom zrejmé, že o trovách konania bolo rozhodované až po právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Zákon síce umožňuje rozhodnúť o trovách po právoplatnosti rozhodnutia (§ 151 ods. 3 O. s. p.), avšak len na základe vyčíslenia trov. Vyčíslenie trov pritom predpokladá, že hodnota predmetu sporu je známa.*

*Najvyšší súd SR vo svojom vyjadrení v tejto súvislosti tvrdí, že Krajský súd v napadnutom uznesení už iba vyčíslil výšku náhrady trov konania navrhovateľky, žiadne dokazovanie nevykonával. S týmto tvrdením sa nie je možné stotožniť, keďže považujeme za nepopierateľné, že až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej súd zisťoval hodnotu predmetu sporu (nehnuteľnosti) a to na základe predloženého znaleckého posudku. Predložený znalecký posudok je pritom jednoznačne dôkazom (listinným), ktorým žalobkyňa preukazuje ňou tvrdenú skutočnosť o tarifnej hodnote sporu, z ktorého následne určuje tarifnú odmenu. O vyčíslení by bolo možné hovoriť v prípade, ak by hodnota sporu bola daná a určila sa už len výška jedného úkonu právnej pomoci. Pokiaľ NS SR argumentuje rozhodnutiami ESLP, že neoznámenie písomných vyjadrení alebo dokumentov a nemožnosť sa k nim vyjadriť nepredstavuje porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, takúto argumentáciu nemožno akceptovať. V tomto prípade totiž sťažovateľ nenamieta nemožnosť vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany, ale nemožnosť vyjadriť sa k dôkazu, ktorým predložený znalecký posudok nepochybne bol a ktorý bol navyše predložený po vyhlásení uznesenia o skočení dokazovania, a teda v súlade s ust. § 120 ods. 4 O. s. p. súd na tento dôkaz vôbec nemal prihliadať, nieto z neho vychádzať pri výpočte trov.*

*Pokiaľ ide o tvrdenie, že odôvodnenie sťažnosťou napadnutého rozhodnutia NS SR obsahuje všetky zákonné podmienky uvedené v § 157 O. s. p., poukazujeme na to, že NS SR priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania vo výške 310,93 € (teda rovnakú sumu, akú vypočítal aj Krajský súd v Prešove). Svoje rozhodnutie odôvodnil zaužívanou praxou, čo podľa nášho názoru nemožno považovať za súladné s požiadavkami § 157 O. s. p. Takéto odôvodnenie nedáva relevantnú odpoveď, z akej tarifnej hodnoty súd pri výpočte odmeny za 1 úkon vychádzal, ako túto tarifnú hodnotu určil, a v konečnom dôsledku ani to, čo je potrebné rozumieť pod pojmom zaužívaná prax. Preto naďalej tvrdíme, že napadnutá časť rozhodnutia NS SR je rozhodnutím arbitrárnym, bez riadneho a ústavne súladného odôvodnenia.“*

Kedže sťažovateľ aj predseda najvyššieho súdu oznámili ústavnému súdu, že súhlasia v tejto veci s upustením od ústneho pojednávania, ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde v danej veci od jeho konania upustil, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

### III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 1/03, I. ÚS 226/03).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový

stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

Ústavný súd opakovane vyslovil, že rozhodnutiu všeobecného súdu musí predchádzať jeho postup zodpovedajúci garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle príslušných ustanovení ústavy a príslušnej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, najmä garanciam obsiahnutým v práve na spravodlivý proces, v princípe rovnosti zbraní a v práve na kontradiktórne konanie (m. m. I. ÚS 230/03).

Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je teda – okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) – aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (podobne napr. III. ÚS 402/08). Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou „rovnosťou zbraní“ je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania (napr. IV. ÚS 42/09, IV. ÚS 147/04).

Ústavný súd pripomína, že aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), ktorý v súvislosti s rovnosťou účastníkov konania používa pojem „rovnosť zbraní“, podľa svojej konštantnej judikatúry vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predložiť svoju záležitosť a príslušnú argumentáciu za rovnakých podmienok (napr. v prípade Beer proti Rakúsku 2004, Baumann proti Rakúsku 2001, Dombo Beheer B.

V. proti Holandsku 1993, Ankerl proti Švajčiarsku 1996, Komanický proti Slovensku 2002). V súvislosti s uvedeným EŠLP vyslovil porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že odvolací súd nezaslal odvolanie protistrane a nedal jej možnosť, aby sa k nemu vyjadrila a uplatnila svoje tvrdenia a dôkazy. Podľa názoru ústavného súdu je tento právny názor potrebné aplikovať aj na dovolacie konanie, a to zvlášť vtedy, ak dovolací súd vo veci rozhoduje meritórne, ako to bolo aj v okolnostiach danej veci.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. septembra 1997, IV. ÚS 348/2011).

Ústavný súd poukazuje na to, že rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania možno zasiahnuť do základných práv a slobôd. Rozhodnutím o trovách konania možno predovšetkým porušiť právo na súdnu ochranu. Ústavný súd už viackrát rozhodol o ústavnosti rozhodnutí o trovách konania (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05).

Rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania, keďže táto problematika by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade, že postup všeobecného súdu extrémne vybočoval z pravidiel upravujúcich súdne konanie v dôsledku jeho závažného pochybenia.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je zásadná odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že uvedené právne východiská sa vzťahujú na obe označené práva, ktorých porušenie sťažovateľ okrem iného touto sťažnosťou namieta.

Podľa § 155 ods. 1 OSP obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku rozhodne tiež o povinnosti na náhradu trov konania, pokiaľ o nej nerozhodne samostatne.

Podľa § 151 ods. 3 OSP (znenie účinné do 31. decembra 2011) v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

#### IV.

Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že krajský súd po podaní odvolania proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 5 C 120/08-46 z 25. júna 2009 (ktorým zamietol žalobu o uloženie povinnosti sťažovateľovi vrátiť žalobkyni dar) rozsudkom č. k. 9 Co/75/2009-72 z 27. apríla 2010 uvedený rozsudok v merite veci zmenil tak, že žalobe vyhovel a súčasne vyslovil, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

Krajský súd následne uznesením č. k. 9 Co/75/2009-89 z 5. mája 2010 rozhodol o trovách konania tak, že sťažovateľa zaviazal zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v sume 2 103,64 € a na účet okresného súdu „z titulu súdneho poplatku za podanú žalobu a odvolanie sumu 1 596 €“. Krajský súd v odôvodnení uznesenia okrem iného uviedol, že „odvolací súd len takto rozhodol o náhrade trov konania z dôvodu, že žalobkyňa si síce uplatnila náhradu trov konania, avšak do rozhodnutia odvolacieho súdu nevyčíslila náhradu trov právneho zastúpenia“. Keďže rozhodnutie odvolacieho súdu bolo doručované pri jeho vyhlásení, bolo v súlade s § 151 ods. 3 OSP dané na vedomie účastníkom konania, že o náhrade trov konania bude rozhodované až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Žalobkyňa 30. apríla 2010, t. j. v lehote ustanovenej v § 151 ods. 1 a 3 OSP, predložila krajskému súdu špecifikáciu trov konania. V odôvodnení napadnutého uznesenia krajského súdu bolo ďalej uvedené:

*„V preskúmvanej veci hodnota sporu nebola vyčíslená v celom priebehu prvostupňového konania. Žalobkyňa tak urobila až pri vyčísľovaní náhrady trov (4. mája 2010 doručené krajskému súdu, pozn.), keď predložila kópiu znaleckého posudku číslo 29/2002 zo dňa 21. 6. 2002... Podľa znaleckého posudku bola hodnota týchto nehnuteľností ku dňu 21.6.2002 801.360,-- Sk. Jedna polovica z tejto hodnoty tvorí tarifnú hodnotu sporu, z ktorej sa má vychádzať pri výpočte náhrady trov právneho zastúpenia...“*

Keďže proti rozsudku krajského súdu č. k. 9 Co/75/20069-72 z 27. apríla 2010 ani proti namietanému uzneseniu krajského súdu riadny opravný prostriedok nebol prípustný, sťažovateľ proti týmto rozhodnutiam podal 24. mája 2010 dovolanie, ktoré doplnil 28. mája 2010 o dôvody týkajúce sa rozhodnutia o trovách konania.

Ťažiskovým argumentom, na ktorom je založené sťažovateľom namietané porušenie v sťažnosti označených práv (rovnako ako v doplnení dôvodov dovolania v časti smerujúcej proti namietanému uzneseniu krajského súdu), je skutočnosť, že znalecký posudok z roku 2002, ktorý bol žalobkyňou predložený krajskému súdu po právoplatnosti jeho rozhodnutia v merite veci a na základe ktorého bola stanovená tarifná hodnota veci, z ktorej sa vychádzalo pri výpočte náhrady trov právneho zastúpenia, nebol sťažovateľovi ako účastníkovi konania doručený. Túto okolnosť považuje sťažovateľ za „znemožnenie realizácie procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva“ a najmä zdôrazňuje, že týmto postupom mu bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP], čím podľa jeho názoru došlo aj k porušeniu v sťažnosti označených práv.

Podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd rozsudkom dovolanie sťažovateľa ako celok, teda aj pokiaľ ide o časť smerujúcu proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách prvostupňového a odvolacieho konania, zamietol, pričom v bode 6 odôvodnenia okrem iného uviedol, že „*Dovolací súd pripomína svoje konštatovanie v tejto veci [vid' I. (bod 1 odôvodnenia, pozn.)], že v dovolacom konaní procesné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. nevyšli najavo.*“. Ústavný súd poukazuje aj na to, že najvyšší súd v bode 1 odôvodnenia napadnutého rozsudku citoval § 237 OSP pripúšťajúci dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v taxatívne ustanovených prípadoch tzv. zmätočnosti konania a ďalej uviedol, že „*Žalovaný žiadnu z väd tejto povahy v dovolaní neuplatnil a v dovolacom konaní existencia takejto vady nevyšla najavo.*“.

Ústavný súd s týmto konštatovaním nemôže súhlasiť, pretože, ako už bolo uvedené, hlavným argumentom sťažovateľa, ktorým v sťažnosti, ale aj v doplnení dôvodov dovolania namietal porušenie ním označených práv, bola skutočnosť, že znalecký posudok, ktorým bola stanovená tarifná hodnota predmetu konania, mu ako účastníkovi konania nebol doručený.

Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd pochybil, keď uvedené nevyhodnotil ako dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP, a dovolanie aj v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách prvostupňového a odvolacieho konania, zamietol. V tejto súvislosti poukázanie najvyššieho súdu v bode 6 odôvodnenia napadnutého rozsudku na to, že „*Procesná prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu o trovách konania je v ustanovení § 239 ods. 3 O. s. p. vylúčená.*“, je irelevantné. Navyše, ústavný súd poukazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej prax všeobecných súdov a osobitne aj najvyššieho súdu je jednotná v názore, že hoci prípustnosť dovolania proti uzneseniu o trovách konania nemožno odvodiť z § 239 ods. 3 OSP, tak „*dovolanie proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania je prípustné z dôvodov uvedených v § 237 OSP*“ (R 117/1999, pozri aj uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 214/2010 z 25. októbra 2010, sp. zn. 5 Cdo 39/2010 z 12. októbra 2010 a sp. zn. 5 Cdo 71/2009 z 8. apríla 2010). Rovnaký názor je zastávaný aj v odbornej literatúre (pozri napr. Krajčo, J. a kol. Občiansky súdny poriadok, komentár.

I. diel. Bratislava: Eurounion, 2006, s. 618), ale aj v rozhodovacej činnosti ústavného súdu (I. ÚS 244/07, IV. ÚS 483/2012).

Ústavný súd zdôrazňuje, že povinnosťou všeobecných súdov je interpretovať procesné ustanovenia a princípy spravodlivého procesu predovšetkým z pohľadu účelu a zmyslu ochrany ústavou (resp. kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou) garantovaných základných práv a slobôd.

V sťažovateľom namietanom porušení základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a porušení základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je implikovaná i zásada rovnosti účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy. Túto zásadu je potrebné v danej súvislosti interpretovať tak, že účastník konania musí mať možnosť zoznámiť sa s procesne relevantnými návrhmi, resp. dôkazmi protistrany, ako aj možnosť sa k nim následne vyjadriť.

Ústavný súd teda v okolnostiach danej veci nemohol akceptovať ani odôvodnenie najvyššieho súdu uvedené vo vyjadrení k sťažnosti, že znalecký posudok nebolo potrebné doručiť sťažovateľovi, lebo krajský súd „*v osobitnom uznesení už iba vyčíslil náhrady trov konania navrhovateľky, ktorej ako v konaní plne úspešnej priznal ich plnú náhradu*“. Taký postup by mohol byť relevantný iba za predpokladu, že by sa výpočet trov konania neodvíjal od hodnoty sporu, ale od iných vopred daných na hodnote sporu nezávislých kritérií, tak to však v predmetnej veci nebolo.

K námietke sťažovateľa smerujúcej proti napadnutému rozsudku dovolacieho súdu v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti sťažovateľovi zaplatiť žalobkyni trovy dovolacieho konania ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru (napr. IV. ÚS 348/2011), ktorej súčasťou je aj právny názor, že k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže dôjsť nielen postupom všeobecného súdu, ktorý predstavuje celkom zjavne nesprávnu interpretáciu a aplikáciu príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku upravujúcich náhradu trov konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle (napr. v prípade nerešpektovania jednoznačne kogentnej normy, prehnaného

formalizmu), ale v neposlednom rade aj v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výrokom o náhrade trov konania nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné. Tak je to podľa názoru ústavného súdu aj v danej veci.

Základné právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby postup a rozhodnutia všeobecných súdov boli preskúmateľné, aby ich rozhodnutia obsahovali dostatok relevantných dôvodov objasňujúcich výroky, a súčasne aby také rozhodnutia neboli arbitrárne.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Citované zákonné ustanovenie treba z hľadiska práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci.

V súlade s aplikovateľnou judikatúrou odôvodnenie rozhodnutia o trovách konania treba podľa názoru ústavného súdu posudzovať v kontexte celého rozhodnutia (I. ÚS 230/04).

Zákonom ustanovená povinnosť orgánov verejnej moci dbať na splnenie zákonných náležitostí samotného výroku rozhodnutia, ako aj jeho odôvodnenia (vrátane zistenia skutkového stavu a jeho hodnotenia v dostatočnom rozsahu) predstavuje nielen jednu zo základných podmienok na zákonu zodpovedajúce rozhodnutie, ale je tiež jedným zo základných znakov ústavou garantovaného postupu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a ochrany práv.

Ústavný súd považuje za nevyhnutné, aby rozhodnutia všeobecných súdov zodpovedali zákonným kritériám nielen v merite veci a aby ich vydaniu predchádzal postup rešpektujúci procesné normy, ale aby tiež odôvodnenia týchto rozhodnutí vo vzťahu ku všetkým ich výrokom zodpovedali kritériám daným § 157 ods. 2 poslednou vetou OSP, pretože iba takéto rozhodnutia možno považovať za súladné s princípmi spravodlivého procesu.

S poukazom na citované ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a svoju doterajšiu judikatúru, ako aj judikatúru ESLP ústavný súd prisvedčuje názoru sťažovateľa, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia v časti výroku o priznaní trov dovolacieho konania *„nie je zrejmé, z akej tarifnej hodnoty pri určovaní výšky trov vychádzal. Svoje rozhodnutie odôvodnil postupom podľa zaužívanej praxe, čo však bližšie neupresnil, z rozsudku nie je zrejmé, aká je táto zaužívaná prax a o aké príslušné zákonné ustanovenie sa uvedená prax opiera.“*

Takéto odôvodnenie výroku napadnutého rozsudku najvyššieho súdu vo vzťahu k výroku o trovách dovolacieho konania považuje ústavný súd za nedostatočné, a preto vyznievajúce ako nepresvedčivé, čo je dostatočným argumentom na vyslovenie jeho arbitrárnosti v tejto časti.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že namietaným rozsudkom najvyššieho súdu v časti týkajúcej sa výroku o zamietnutí dovolania vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu, ako aj v časti výroku, ktorým uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania, boli porušené základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu). Ústavný súd preto tento napadnutý rozsudok najvyššieho súdu vo vymedzenej časti zrušil (čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a vrátil vec v tejto časti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie [čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde], v ktorom bude viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze [§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde (bod 2 výroku tohto nálezu)].

Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa týkajúcu sa z jeho pohľadu aplikácie nesprávnej právnej normy pri rozhodovaní krajského súdu o uložení mu povinnosti nahradiť žalobkyni trovy konania, ktorá bola aj obsahom jeho dovolania proti napadnutému uzneseniu, s touto sa najvyšší súd vecne nevysporiadal, uvádzajúc, že ide o námietku „o (ne)správnosti skutkových zistení súdu a ich právneho posúdenia“, a zároveň zdôrazňujúc záver, „že v dovolacom konaní procesné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. nevyšli najavo“. Keďže ústavný súd, pokiaľ ide o existenciu dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP, dospel k opačnému záveru, konštatuje, že s predmetnou námietkou sťažovateľa sa najvyšší súd bude musieť po vrátení veci na ďalšie konanie vo svojom rozhodnutí vysporiadať. Ústavný súd vzhľadom na uvedené vo vzťahu k tejto námietke sťažnosti nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

Rovnako ústavný súd nevyhovel sťažnosti ani v tej časti, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, a to vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd po zrušení napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a vrátení veci na ďalšie konanie opätovne posúdi napadnuté uznesenie krajského súdu a rozhodne o dovolaní sťažovateľa (bod 4 výroku tohto nálezu).

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj finančné zadosťučinenie. Sťažovateľ nepožadoval, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie, a preto o tomto nároku nerozhodoval.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal pri prvom úkone právnej služby z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2010, ktorá bola 741 €, a pri druhom úkone právnej služby z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2011, ktorá bola 763 €.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom, v ktorom bol

úspešný a bol zastúpený advokátkou JUDr. M. K... Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti a stanovisko k vyjadreniu najvyššieho súdu) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Úhrada za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2011 a za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2012 predstavuje spolu s režijným paušálom (1 x 7,41 € a 1 x 7,63 €) sumu 265,70 €.

Priznanú úhradu trov konania je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. januára 2013